

1

GEUR

1.1 Beoordelingskader en aanpak inrichtingsvarianten

In onderstaande tabel wordt het beoordelingswijze voor de inrichtingsvarianten voor het themageur weergegeven.

Tabel 1.1 Beoordelingswijze inrichtingsvarianten voor geur

geur	geurhinder	kwalitatief. Beschouwing aan de hand van geurnorm uit structuurvisie Eemsmund-Delfzijl
------	------------	--

De ontwikkeling van Oostpolder heeft mogelijk effecten op geuremissies en -immissies in het plangebied en in de omgeving. De effecten wat betreft geur worden voor de huidige situatie en referentiesituatie kwantitatief in beeld gebracht en voor de plansituatie kwalitatief.

De Oostpolder is gelegen in de provincie Groningen, waardoor het geurbeleid van de provincie Groningen¹ van toepassing is. Hierin staat een aanvullend beleidskader voor geur in het plan Eemsdelta, welke verwijst naar de structuurvisie Eemsmund-Delfzijl (SV-E.D.).² Hierin is tevens aangegeven dat de gemeenten Delfzijl en Eemsmund hetzelfde geurbeleid hanteren voor de inrichtingen waarvoor de gemeenten bevoegd gezag zijn. Op deze wijze voldoen alle nieuw te vestigen bedrijven aan dezelfde normen.

In de SV-E.D. staat een strengere norm opgenomen dan in het algemene provinciaal geurbeleid, namelijk de norm van 0,25 ouE/m³ op geurgevoelige bestemmingen. De achtergrond hiervoor is dat voor het gebied Eemsdelta is vastgelegd dat de cumulatieve geurbelasting niet mag toenemen. Bij een norm van 0,25 ouE/m³ is de bijdrage zo klein dat er een verwaarloosbare toename van de geurbelasting is en dus geen sprake van een toename van de cumulatie. Deze norm geldt voor nieuwe bedrijven³ en voor activiteiten bij bestaande bedrijven die nog niet zijn vergund dan wel begrensd. De norm beschermt omwonenden én biedt alle ruimte voor de vestiging van nieuwe en uitbreiding van bestaande van geurrelevante bedrijven en voor een transitie naar circulaire economie.

De provincie Groningen heeft bij het normatieve kader in haar geurbeleid de geur door industriële bronnen gekoppeld aan een milieugezondheidskwaliteit uitgedrukt in GES-klassen. GES staat voor 'Gezondheid Effect Screening' en is een kwantitatieve methodiek om lokale gezondheidseffecten zichtbaar te maken. De GES-methode vertaalt de milieubelasting van een milieuaspect (in dit geval industriële geurhinder) naar een milieugezondheidskwaliteit uitgedrukt in een GES-score.

¹ Vastgelegd in 'Bijlage 3: Geurbeleid industriële geurbronnen' dat deel uitmaakt van het 'Milieuplan 2017 - 2020 provincie Groningen, geactualiseerd op 24-12-2021 in het provinciaal blad: Milieuplan provincie Groningen 2017-2020 - verlenging en gedeeltelijke actualisering beleidsregels ten aanzien van geur en BBT.

² Structuurvisie Eemsmund-Delfzijl, versie Provinciale Staten, 19 april 2017.

³ Met uitzondering van aanvragen voor veehouderijen waarop de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing is.

Hierbij wordt de beste kwaliteit aangegeven door de laagste score. Het effect van een individueel bedrijf op bewoners in de omgeving moet volgens het geurbeleid voldoen aan GES 1 in het bebouwde gebied en aan GES 3 in het buitengebied.

1.2 Referentiesituatie

De referentiesituatie is de huidige situatie in het plan- en studiegebied, inclusief autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen zijn die plannen in het plangebied die met grote zekerheid zullen plaatsvinden, ook al gaat de geplande activiteit zelf niet door. Het gaat daarbij om ontwikkelingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden of waarover besluitvorming in voorbereiding is. De beschrijving van de referentiesituatie dient als basis voor de uitwerking van de voorgenomen activiteit en als referentiekader voor de beschrijving van de effecten van de voorgenomen activiteit.

1.2.1 Huidige situatie

De geurbelasting in de huidige situatie op de omliggende woningen kan door verschillende bedrijven beïnvloed worden, zowel van bedrijven op het beoogde terrein van de Oostpolder alsook van de bestaande omliggende industrieterreinen en overige omgeving. Er zijn geen gegevens bekend over klachten vanuit de woningen.

Op het beoogde terrein van de Oostpolder bevindt zich momenteel één bedrijf. In de omgeving van de Oostpolder liggen de volgende bedrijven, die mogelijk invloed hebben op de geurimmissie in de omgeving:

- agrarische bedrijven;
- bedrijven op industrieterreinen Eemshaven en Eemshaven Zuidoost.

Hieronder wordt eerst het bedrijf in de Oostpolder toegelicht, en vervolgens de bedrijven in de omgeving.

Oostpolder

In het gebied van de Oostpolder is in de huidige situatie één akkerbouwbedrijf gelegen. Op basis van de richtafstandenlijst van de VNG, kan voor verschillende thema's een minimale afstand bepaald worden per type bedrijf, waarbij geen overlast op dat thema te verwachten valt. Voor een akkerbouwbedrijf is voor geur de richtafstand 10 meter. Gezien de beperkte richtafstand en ligging van het bedrijf en de omliggende huizen, wordt geen geuroverlast verwacht.

Agrarische bedrijven buiten de Oostpolder

Aan de zuid- en westzijde van de Oostpolder ligt een agrarisch gebied met daarin meerdere woningen en agrarische bedrijven. Afhankelijk van het type bedrijf ligt de richtafstand voor landbouw tussen de 10 en 200 meter. De hoogste waarde van 200 meter kan gelden voor intensieve veehouderijen. De woningen en bedrijven in het gebied liggen verspreid, waarbij veelal de maximale richtafstand van 200 meter wordt behaald. Waar de afstand kleiner is dan 200 meter, wordt er vanuit gegaan dat dit ofwel een ander type bedrijf betreft (met een kleinere richtafstand) ofwel dat hier in het vergunningetraject van de bedrijven rekening mee is gehouden.

De meest nabije woningen bij de Oostpolder bevinden zich aan de zuidzijde als lintbebouwing aan de Dijkweg. De afstand tot (en tussen) enkele veehouderijen (gelegen ten zuiden van de Dijkweg) is zodanig dat er geen onaanvaardbare (gecumuleerde) geurbelasting verwacht wordt, maar dat er sprake zal zijn van een gebiedseigen agrarische achtergrondgeur.

Industrieterreinen Eemshaven en Eemshaven Zuidoost

Aan de noord- en oostzijde van de Oostpolder liggen de industrieterreinen Eemshaven en Eemshaven Zuidoost.

In de MER betreffende de Eemshaven⁴ is bepaald dat enkel de bedrijven Eco fuel en Theo Pouw een relevante geuremissie veroorzaken, zie onderstaande afbeelding. De geurcontour van $H=-0,5$ ⁵ (overeenkomend met GES = 1) van Eco fuels ligt geheel binnen de Eemshaven, en geeft dus geen belasting op de Oostpolder of omliggend gebied. De geurcontour van Theo Pouw ligt deels over de Oostpolder, daarbij ligt een enkele woning binnen de $H=-0,5$ en $H=-1$ (overeenkomend met GES = 3). Deze woning wordt gesloopt, en de contour komt niet buiten de Oostpolder. Daardoor zal de geurimmissie van deze twee bedrijven niet relevant zijn voor de omliggende woningen buiten de Oostpolder.

Afbeelding 1.1 Huidige en referentiesituatie (Oostpolder in geel omkaderd)

Binnen het plan Eemshaven Zuidoost zijn bedrijven toegestaan welke zijn gericht op computerservice.⁶ Het gaat om datacenters (met de bijbehorende energievoorzieningen) en bedrijven gericht op assemblage en onderhoud van computers, randapparatuur en software. Daarnaast maakt het bestemmingsplan de bouw van enkele windturbines mogelijk. Dergelijke bedrijven voeren geen geurrelevante activiteiten uit, en de afstand van de bedrijfskavels tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt 75 meter. Er wordt dan ook geen invloed van dit gebied op de Oostpolder en de woningen rond de Oostpolder verwacht.

Conclusie en samenvatting

In de huidige situatie hebben de industrieterreinen aan de noord- en oostzijde van de Oostpolder een beperkte invloed op het gebied zelf en geven geen relevante bijdrage aan de geurbelasting bij bestaande woningen rond de Oostpolder in de huidige situatie. Voor deze bedrijven gelden de (strenge) normen van de S.V.-E.D. De zuid- en westzijde is een agrarisch gemengd gebied. De (gecumuleerde) geurbelasting bij woningen in dit gebied is niet bekend. Binnen dit gebied dienen de veehouderijen aan het kader van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) te voldoen. De daarmee aanwezige achtergrond geurbelasting bij de nabije woningen ten zuiden van de Oostpolder is naar verwachting beperkt en heeft een ander karakter dan eventuele geurbijdragen vanuit het nieuwe gebied.

⁴ Samenvatting MER Haven- en industrieterrein Eemshaven, Witteveen+Bos, EEM18-1/19-004.723, 28 maart 2019

⁵ De hedonische waarde (H) geeft de mate van (on)aangenaamheid van een geur, uitgedrukt in een geurconcentratie gekoppeld aan een beoordelingsschaal van +4 tot -4.

⁶ Bestemmingsplan Eemshaven Zuidoost, projectnummer 090.10.53.00.01.00, 20 juli 2017

1.2.2 Autonome ontwikkelingen

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen voor het thema geur. Eventuele uitbreiding of wijzigingen in bedrijfsvoering zullen aangevraagd moeten worden, waarbij de geurbelasting getoetst zal worden volgens het geldend beleidskader. Daardoor zal de geurbelasting niet kunnen toenemen boven de vastgestelde aanvaardbare geurhinder.

1.3 Effectbeoordeling en conclusies inrichtingsvariant

Het plan staat de vestiging van bedrijven toe met een maximale milieucategorie van 5.3, zonder op voorhand beperkingen te stellen. Op basis van deze milieucategorie kan geen VNG richtafstand bepaald worden, aangezien binnen deze categorieën veel verschillende type bedrijven vallen. Daarbij kunnen dan ook zeer uiteenlopende geuremissies optreden, waardoor voor categorie 5 de richtafstand voor geur varieert tussen de 10 en 1.000 meter.

In Paragraaf 15.2 van het MER is de ligging van de Oostpolder en de beoogde basisvariant van het terrein weergegeven. Er zijn daarnaast nog enkele andere ruimtelijke varianten elders in de MER beschreven, waarbij de verdeling van de kavels en bufferzone net anders is. Aan de zuidkant van het terrein bevindt zich een groene bufferzone waar geen vestiging van bedrijven mogelijk is. Deze bufferzone is circa 100-200 meter breed. Vanaf de rand van de bufferzone in de Oostpolder liggen binnen 100 meter 6 verblijfsobjecten, waarvan 1 woning. Binnen 1.000 meter van het plan liggen 264 verblijfsobjecten, waarvan 166 woningen. Deze zijn hoofdzakelijk gelegen aan de zuidzijde van de Oostpolder.

Bedrijven kunnen geur uitstoten die als hinderlijk wordt ervaren en/of nadelig voor de gezondheid is. Dat geldt voor geur afkomstig van een individueel bedrijf, maar ook voor de cumulatie van geur van verschillende bedrijven. De structuurvisie geeft aan dat geverifieerd is dat de norm van $0,25 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ op geurgevoelige bestemmingen, de vestiging van (geurrelevante) bedrijven niet onmogelijk maakt. Bij de vergunningverlening wordt de norm van $0,25 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ op geurgevoelige bestemmingen gehanteerd, zoals aangegeven in de eerder genoemde structuurvisie Eemsmond-Delfzijl.

Duidelijk is dat door deze regelgeving geldt: hoe dichter een nieuw bedrijf zich bij de woningen bevindt, hoe minder geurutstoot door dat bedrijf mogelijk is, en omgekeerd. Daardoor hebben dichtbij de woningen de minder geurrelevante bedrijven de voorkeur, ofwel zullen er meer geurbeperkende maatregelen nodig zullen zijn vanuit het bedrijf. Voor bedrijven die zich aan de noord(oost) zijde van de Oostpolder vestigen, wordt de afstand tot de dichtstbijzijnde woning met enkele honderden meters vergroot. Deze bedrijven kunnen in principe meer geur uitstoten binnen de genoemde norm, dan bedrijven op korte afstand.

Vanuit het perspectief van de bedrijven die zich zullen vestigen op het bedrijventerrein, is het wat betreft geur dan ook het voordeligst om als bedrijf met geurende activiteiten een kavel verder van de bewoning af te kiezen. Indien dit niet mogelijk is, of vanwege andere redenen onpraktisch (denk aan formaat kavel of andere milieuaspecten) zal het bedrijf meer maatregelen moeten nemen om te voldoen aan de geldende norm. Dit zal extra kosten met zich mee brengen.

Door het geldende geurbeleid worden de woningen in de omgeving beschermd tegen onaanvaardbare geurhinder, onafhankelijk van welk type bedrijf zich op het terrein vestigt. Voor de omwonenden zal de indeling van het terrein dan ook niet resulteren in een andere (maximaal mogelijke) belasting van een bedrijf. Daarnaast wordt er met de strenge norm uit de SV-E.D. voor gezorgd dat de kans beperkt is dat onaanvaardbare cumulatie van geur van verschillende bedrijven zal optreden bij de woningen. Om cumulatie te voorkomen is die norm immers juist zo gekozen. Doordat op de Oostpolder de bedrijven verspreid over het terrein liggen, zullen de verschillende geurbijdragen elkaar in de praktijk amper of niet kunnen versterken (alleen als bedrijven in elkaars verlengde in de wind liggen, wat slechts enkele bedrijven kan betreffen, zodat in het verlengde benedenwinds nog steeds een lage geurbelasting, niet ver van de norm zal optreden).

Wel kan vanuit meerdere windrichtingen bij een woning een geurbelasting optreden (vanuit de over de breedte verspreide bedrijven), maar deze dient - zoals beschreven - dan steeds aan de zeer strenge waarde van $0,25 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ te voldoen, die redelijkerwijs geen hinder zal geven.

Bij de vergunningverlening aan eventueel geurrelevante bedrijven die zich willen vestigen in de Oostpolder zal dus steeds aangetoond moeten worden dat voldaan kan worden aan de norm van $0,25 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98 percentiel bij geurgevoelige objecten. Bij de geurgevoelige objecten zal in dat geval geen relevante toename van de geurbelasting optreden, ongeacht de indeling van het bedrijventerrein. Daarmee is ook de kans op cumulatie door eventueel meerdere geurrelevante bedrijven in de Noordoostpolder voldoende beperkt.

1.3.1 Samenvatting effectbeoordeling en conclusies

Op grond van de eisen die het gebiedsspecifieke milieubeleid stelt aan de vergunningverlening, is de kans op een toename van geurhinder op woningen in de omgeving van de Eemshaven voldoende uitgesloten. Dit leidt tot een neutrale beoordeling van het criterium geurhinder bij geurgevoelige objecten (0).

De beoordeling van de basisvariant en drie andere inrichtingsvarianten is gelijk. De andere indelingsmogelijkheden van bedrijfskavels en groene zones in het gebied, geven geen ander effect. Wel kan het zijn dat een bedrijf meer of minder geurbepurende maatregelen moet nemen, afhankelijk van de locatie van het bedrijf. Echter is dit niet van invloed op het voorliggende plan.

Tabel 1.2 effectenbeoordeling van de varianten

Criterium	Basisvariant	Variant 1	Variant 2	Variant 3
geurhinder bij geurgevoelige objecten	0	0	0	0

1.4 Mitigatie en compensatie

1.4.1 Mitigerende maatregelen

Er is geen noodzaak tot mitigerende of compenserende maatregelen voor het thema geur. Er is geen sprake van negatieve effecten op het milieu als gevolg van de individuele bedrijven en cumulatie van geur.

1.4.2 Compenserende maatregelen

Er is geen noodzaak tot mitigerende of compenserende maatregelen voor het thema geur. Er is geen sprake van negatieve effecten op het milieu als gevolg van de individuele bedrijven en cumulatie van geur.